

Helse Sør-Øst RHF v/ adm. direktør og styret
Postboks 404
2303 Hamar
postmottak@helse-sorost.no

Kopi: Sykehuset Innlandet v/ adm. direktør og styret
postmottak@sykehuset-innlandet.no

Raufoss, 15.02.2021

Innspill knyttet til lokaliseringen av sykehuset i Innlandet

Vi viser til prosjektrapporten og samfunnsanalyse som ble lagt fram av Helse Sør-Øst fredag 11. desember 2020 om framtidig sykehusstruktur i Innlandet. Både målbildet og plasseringsspørsmålet har blitt omfattende diskutert i etterkant av denne fremleggelsen.

Vi ønsker å understreke at vi fortsatt støtter et Mjøsseykehus som kan sikre et helhetlig behandlingstilbud til Innlandets befolkning. Når det kommer til plasseringsspørsmålet, må vi likevel påpeke noen sentrale utelatelser og skjevheter i beslutningsgrunnlaget.

En region av nasjonal betydning

Industriklyngen NCE Manufacturing består av 17 medlemsbedrifter og ytterligere 48 SMB medlemsbedrifter tilknyttet gjennom TotAl-gruppen. Til sammen har bedriftene tilknyttet klyngen rundt 4000 ansatte og en årlig omsetning på over 13 mrd. kroner. Over 80% av produksjonen vår eksporteres.

Raufoss Industripark er en av Norges største og viktigste nærings- og industriparker, og er vertskap for en rekke av de største industribedriftene i Innlandet. Industriparken har vært engasjert i flere av de regionale prosjektene som Mjøsbyen.

Som høyteknologiske eksportbedrifter står vi i hard, internasjonal konkurranse, og vi er derfor helt avhengige av et bredt arbeidsmarked for å tiltrekke oss kompetanse fra nasjonalt og internasjonalt nivå. Vi erfarer at arbeidsplasser i spesialisthelsetjenesten er en helt vesentlig del av dette.

Når tyngdepunktet i sykehusstrukturen flyttes betydelig vekk fra Gjøvikregionen slår det derfor negativt ut for våre forutsetninger. Det går også imot nasjonale og regionale målsetninger der konkurransekraften til fastlandsindustrien blir stadig viktigere. I Europa finner industripolitisk målsetninger i stadig større grad sin vei inn i strategisk, økonomisk politikk. Det gjelder særlig for grønne verdikjeder, der EU er i ferd med å iverksette en betydelig satsning for å gjøre seg mindre avhengig av ikke-europeisk produksjonskapasitet.

I den forbindelse er det for tiden store nye industriprosjekt som vurderer en plassering i Raufoss-området, blant annet som følge av en påbegynt elektrifisering av bilparken og som følge av økt betydning av komposittmaterialer og lettvekts materialer. Det vitner om vekstkraften i vår region, og at forutsetningene for at vi lykkes er av nasjonal betydning.

Det var også en av grunnene til at NTNU valgte å utvide til Gjøvik i forbindelse med strukturreformen i høyere utdanning. Dette var også bakgrunnen for utviklingen av et FoU-miljø som i dag er representert ved SINTEF Manufacturing AS.

Som et statlig organ mener vi at Helse Sør-Øst har et ansvar for å se egne beslutninger innenfor et slikt større, strategisk perspektiv. Plan- og bygningsloven forplikter også statlige foretak til å legge den regionale planstrategien til grunn for viktige utviklingsprosjekt, og i Innlandets tilfellet innebærer det en videreutvikling av den internasjonalt ledende industrien i Gjøvikregionen.

For vår egen del er dette hovedgrunnen til at vi ser oss nødt til å varsle styret i Helse Sør-Øst om hva vi mener er en mangelfull og upresis analyse som ble lagt fram i desember. Vi mener at den særegne stillingen til Gjøvikregionens næringsliv skulle vært belyst i samfunnsanalysen, som nettopp har som formål å vurdere hvordan de ulike alternativene for ny struktur vil påvirke blant annet sysselsetting, næringsliv og regional utvikling. Istedenfor finner vi at disse vurderingene i det store og det hele er utelatt, og at der de tas opp vurderes de på sviktende premisser. Det gjør oss bekymret, både for vår egen del og for hvor godt beslutningsgrunnlaget er andre steder.

Som et ledende teknologi- og industrimiljø jobber vi tett med blant annet Forskningsrådet, SIVA, Innovasjon Norge, Sintef og NTNU med problemstillingene knyttet til videre vekst, kompetanseutvikling og helhetlig regional utvikling. Vi er lett tilgjengelige for alle som ønsker å konsultere med oss, og som en klynge og Centre of Excellence er nettopp samarbeid med andre aktører bærende for vår modell.

Vi stiller oss derfor undrende til at samfunnsanalysen i såpass stor grad bygger på anonyme informanter i diskusjonen av Gjøvikregionens kompetansenæringsliv. Det kan være gode grunner til å bruke slike kilder om de får fram informasjon som ellers ikke er tilgjengelig. I dette tilfellet er vi som det ledende kompetansenæringslivet i Innlandet ikke en gang spurt om våre innspill og synspunkt. Det beklager vi, og vi forstår ikke hva som ligger bak den vurderingen.

Gevinster for Mjøssykehuset

I tillegg til at vi selvsagt har en egeninteresse i å sikre best mulige vekstvilkår for egne virksomheter, mener vi at momentene vi så langt har tatt opp også har betydning for kvaliteten til Mjøssykehuset i seg selv. Det er et stort potensial for synergier mellom sykehuset og miljøene langs aksene Raufoss/Gjøvik.

Vi snakker her av egen erfaring. En av grunnene til at vi er et Norwegian Centre of Excellence som organiserer forskjellige type bedrifter, er at klyngeperspektivet blir stadig viktigere og at innovasjon fordrer tverrfaglige samarbeid. En institusjon som et sykehus, for eksempel, krever kompetanse også på datasikkerhet og avansert teknologi i tillegg til det helsefaglige. I Innlandet har dette blitt særlig tydelig etter en rekke datainnbrudd det siste året. Tiden der foretak kun opererer innenfor sitt eget kjerneområde er langt forbi.

Det er en av grunnene til at Ahus for tiden jobber for at OsloMet skal legge sin nye Campus Romerike vegg i vegg med egen virksomhet på Lørenskog. Ahus nevner nettopp at OsloMet kan bidra med kompetanse, forskningsprosjekter og utviklingssamarbeidet i skjæringspunktet mellom helse og teknologi, i tillegg til at nærhet til praksisplasser skaper et bedre utdanningstilbud. Vi drøfter andre slike synergier i vårt felles brev med NTNU og Sintef.

NTNU og næringslivet i Gjøvikregionen kan sikre akkurat det samme for Mjøssykehuset. Det er ikke en tenkt ønskesituasjon slik tilfellet er ved Ahus, vi er allerede til stede. Vi stiller oss derfor sterkt undrende til vurderingene bak en sykehusstruktur der de to største sykehusene legges vekk fra kompetansemiljøene i Gjøvikregionen.

Vi er overrasket over at den sterke internasjonale orienteringen i Gjøvikregionen ikke er tillagt større vekt. Både industrien og NTNU har i en årrekke hatt bred internasjonal rekruttering til ulike stillinger, og for å understøtte dette er det i Gjøvik etablert innlandets Internasjonale skole, med et skoletilbud som dekker både barne- og ungdomsskoletrinnene. Gjøvik videregående har dessuten i flere år har en egen IB-linje (International Baccalaureate). Gjøvikregionen har i flere år lagt verkt på å legge til rette for internasjonal arbeidskraft, og har bl.a. et eget velkomst- og verstskapsenter for kompetansearbeidskraft. Etter vår oppfatning skulle viktig informasjon av denne type både fremkomme tydeligere i underlaget og tillegges vekt ved valg av lokalisering av et Mjøssykehus.

Det nye hovedsykehuset vil, slik som oss, selv være avhengig av tilgang på kompetanse og kvalifisert arbeidskraft. Nærhet til Gjøvik med sine forskning- og utdanningsinstitusjoner vil være avgjørende for å utnytte potensialet og mulighetene et nytt sykehus tilbyr. Tilgangen på den beste kompetansen ved det nye hovedsykehuset tjener derfor hele Innlandet. Dersom det er ønskelig å oppnå en helhetlig nærings- og kunnskapsutvikling i regionen vil det være mest hensiktsmessig å lokalisere sykehuset i nærheten av klyngene som tilbyr og utdanner kompetansen som etterspørres. Det vil bidra til å styrke både det faglige miljøet på Gjøvik og Helse Sør-Øst sin virksomhet.

Moelv er det beste alternativet

Etter vårt syn ville en sykehusplassering selvsagt vært bedre jo nærmere Gjøvikregionen den lå. Det er likevel andre hensyn som skal ivaretas, og vi forstår at Helse Sør-Øst står ovenfor en vanskelig kabal og beslutning.

Alt tatt i betraktning fremstår det likevel tydelig for oss at en Moelv-plassering er bedre og mer holdbar enn en Brumunddal-plassering. Ikke bare unngår man da å ta en beslutning som svekker forutsetningene for kompetansenæringslivet i Gjøvikregionen sin suksess. I tillegg vil en plassering i Moelv være bedre for kvaliteten til Mjøssykehuset fordi det gir tilgang til et bredere bo- og arbeidsmarked og tillater faglige synergier med næringslivet og utdanningsinstitusjonene i Gjøvik.

Med vennlig hilsen

Styret i NCE Manufacturing

Skjalg Sylte Stavheim,
Styreleder NCE Manufacturing
Administrerende direktør Hexagon Ragasco AS

Tor Henning Molstad,
Styreleder TotAl-gruppen
Daglig leder Molstad Modell og Form

Linda Nyquist-Evenrud
Senior Vice President Couplings
Kongsberg Automotive

Roger Kyseth,
Administrerende direktør,
Benteler Automotive AS

Vegard Sande
Executive Vice President Nammo AS

Tor Giæver
Administrerende Direktør
Hapro AS og Hapro Electronics AS

Erland Paulsrud
Klyngeleder, NCE Manufacturing